

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 16/2016-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Kováčik Lešal s. r. o., Námestie M. R. Štefánika 2261, Topoľčany, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Stanislava Kováčika, vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 So 35/2014 z 24. marca 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júna 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 So 35/2014 z 24. marca 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalobcu účastníkom konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiam Sociálnej poisťovni, ústrediu (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) č. 540 105 3823 0-I. a č. 540 105 3823 0-II. z 25. júna 2013. Prvým v poradí uvedeným rozhodnutím sťažovateľovi priznala Sociálna poisťovňa od 1. septembra 2009 starobný dôchodok v sume 258,55 € mesačne a od 1. januára 2010 zvýšila na sumu 266,44 €. Druhým uvedeným rozhodnutím sťažovateľovi zvýšila Sociálna poisťovňa od 1. novembra 2011 starobný dôchodok na sumu 298,30 € mesačne, od 1. januára 2012 zvýšila na sumu 308,20 € a od 1. januára 2013 na sumu 319,40 € mesačne.

3. Predmetná vec bola vedená Krajským súdom v Nitre (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozsudkom sp. zn. 19 Sd 185/2013 z 10. januára 2014 potvrdil označené rozhodnutia Sociálnej poisťovne. O podanom odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu rozhodol najvyšší súd rozsudkom napadnutým touto sťažnosťou tak, že potvrdil prvostupňový rozsudok krajského súdu. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd, ktorý odobril závery krajského súdu, dospel k nesprávnym záverom, keď postup a rozhodnutia Sociálnej poisťovne považoval za správne a zákonné. Sťažovateľ v konaní pred všeobecnými súdmi namietal nesprávne právne posúdenie veci v jeho prípade, pričom poukazoval na konkrétne rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré riešili analogické situácie odlišným spôsobom. Sťažovateľ bol totiž toho názoru, že Sociálna poisťovňa neoprávnene krátila vypočítanú sumu starobného dôchodku z dôvodu skôr priznaného výsluhového príspevku. Podľa názoru sťažovateľa výsluhový príspevok nebolo možné považovať za starobnú dávku. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ považoval aplikáciu čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 (1967), ktorý bol vyhlásený v Zbierke zákonov ČSSR pod č. 416/1991Zb. (ďalej len „dohovor č. 128“), na jeho prípad za nesprávnu, porušujúcu jeho označené právo. Sťažovateľ v sťažnosti opätovne zopakoval a predostrel svoj právny pohľad na vec prezentovaný pred všeobecnými súdmi a tvrdil, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu došlo k neprípustnému zásahu

do jeho práva na spravodlivý proces z dôvodu nerešpektovania princípu právnej istoty, ako aj porušením princípu zákazu retroaktivity. Sťažovateľ v neposlednom rade najvyššiemu súdu vyčítal aj nedostatočné odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu, pretože podľa neho sa najvyšší súd nevysporiadal s jeho podstatnými argumentmi uvedenými v opravnom prostriedku, resp. v odvolaní proti rozsudku krajského súdu.

4. Podľa názoru sťažovateľa skutkové a právne závery uvedené v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu sú z ústavného hľadiska neudržateľné a majú za následok porušenie jeho označeného práva, preto sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Ľudské právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z či 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 So/35/2014 zo dňa 24.3.2015 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 So/35/2014 zo dňa 24.3.2015 sa v napadnutej časti výroku zrušuje a vec sa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vracia na ďalšie konanie.

3. Súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia voči porušovateľovi ľudského práva v plnom rozsahu.“

5. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

9. Ústavný súd sa vychádzajúc z uvedeného pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu zaoberal bližšie otázkou, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je

nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

10. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Uvedené rovnako platí aj pre namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Zásadná námietka sťažovateľa spočíva v tvrdenom zásahu najvyššieho súdu do práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého sa mal dopustiť tým, že na jeho právnu argumentáciu uplatnenú v priebehu konania a v odvolaní nereagoval ústavne konformným

spôsobom, keď potvrdil rozsudok krajského súdu. Sťažovateľ zároveň namieta aj arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu založenú na jeho názore, že jeho právne závery sú v rozpore s namietanou judikatúrou najvyššieho súdu a interpretácia relevantných noriem sa odchyľuje od tejto namietanej judikatúry. Sťažovateľ nesúhlasí so záverom Sociálnej poisťovne o aplikovateľnom krátení vypočítaného starobného dôchodku a aplikáciu dohovoru č. 128 na jeho prípad považuje za nesprávnu, porušujúcu jeho označené právo, pretože priznaný výsluhový príspevok nie je možné považovať za výsluhový dôchodok ani starobnú dávku.

12. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (GarcíaRuiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

13. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Najvyšší súd v podstatnom na odôvodnenie svojho rozsudku uviedol:

«V danej veci odvolací súd posudzoval najmä otázku, či odporkyňa bola oprávnená krátiť priznanú dávku sociálneho poistenia starobný dôchodok, ak navrhovateľ súčasne poberá výsluhový príspevok priznaný podľa § 33 zákona č. 76/1959 Zb. účinného do 30.04.1998.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol a pre zdôraznenie správnosti rozsudku dopĺňa v nadväznosti na navrhovateľove námietky ďalšie dôvody. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil aj s právnym názorom uvedeným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/214/2008 zo dňa 28.10.2009, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2011 pod č. 55.

Pokiaľ § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. výsluhové dôchodky (príspevky), na ktoré vznikol nárok podľa § 89 ods. 3 zákona č. 114/1998 Z. z. v spojení s § 33 ods. 1 písm. c) zákona č. 76/1959 Zb. používa termín „považuje sa“, podľa názoru odvolacieho súdu aj naďalej takýto príspevok za službu podľa § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. má charakter štátnej sociálnej dávky a nie je výsluhovým dôchodkom podľa § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z. z., hoci sa za taký dôchodok považuje. Z právnej úpravy možno vyvodiť, že cieľom zákona tu zrejme bolo zabezpečiť ďalšie poskytovanie dávok výsluhového zabezpečenia, ktoré zákon č. 328/2002 Z. z. nepozná, a ktoré neprevzal z predchádzajúcich právnych predpisov, týkajúcich sa výsluhového zabezpečenia policajtov.

V tejto súvislosti nemožno ponechať bez povšimnutia ani skutočnosť, že navrhovateľ ukončil výkon služby vojaka v roku 1995 a určenie výšky príspevku za službu § 33 ods. 1 písm. c) zákona č. 76/1959 Zb.) je rozdielne od spôsobu stanovenia výšky výsluhového dôchodku (§ 39 zákon č. 328/2002 Z. z.).

Podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok

na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Vzhľadom na vyššie uvedený záver, podľa ktorého sa výsluhový príspevok za výsluhový dôchodok iba považuje, podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa konala zákonne, ak do obdobia dôchodkového poistenia započítala aj obdobie, ktoré bolo zhodnotené na poskytnutie výsluhového dôchodku a nepostupovala podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Len pre doplnenie, táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi súdneho konania sporná, avšak odvolací súd považoval za dôležité túto skutočnosť zdôrazniť.

Z ustanovenia § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že právna úprava mala zabezpečiť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) výsluhový dôchodok i dávky výsluhového zabezpečenia považované za výsluhový dôchodok podľa § 125 ods. 23 zákona č. 328/2002 Z. z. plnili funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca, či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Súčasne bolo cieľom zákona č. 328/2002 Z. z. dosiahnuť právny stav, podľa ktorého by pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia, ako keby policajtom bola doba profesionálnej služby hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Z tohto zámeru teda vyplýva, že cieľom zákona bolo vytvorenie stavu, pri ktorom by súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý mal všetky doby zamestnania hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia).

Odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. (ďalej len „Dohovor“), ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť (prežitie ustanoveného veku), môžu sa

dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

Z článku 33 ods. 2 Dohovoru podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému iba krátiť, a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku (výsluhového príspevku považovaného za výsluhový dôchodok).

Výsluhový príspevok ako dávka sociálneho zabezpečenia považovaný za výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že na účely stanovenia výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, hodnotené na účely výsluhového príspevku. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok.

Vzhľadom na vyššie uvedené právne závery, najvyšší súd rozhodol podľa § 219 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O. s. p. a § 250l ods. 2 O. s. p. tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/l 85/2013-126 zo dňa 10.01.2014 potvrdil ako vecne správny».

14. Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu (nadväzujúce na právny názor krajského súdu a vo veci konajúcej Sociálnej poisťovne) obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo

na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

15. Ústavný súd sa v tomto ohľade stotožňuje s najvyšším súdom prezentovaným právnym názorom, podľa ktorého výsluhový príspevok vzhľadom na jeho charakter po dosiahnutí dôchodkového veku možno považovať za výsluhový dôchodok na účely výpočtu starobného dôchodku. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

17. Okrem námietky nedostatočného odôvodnenia, na ktorú ústavný súd už reagoval, podstata sťažnosti sťažovateľa spočívala v jeho nesúhlase s právnym názorom najvyššieho súdu, najmä s jeho interpretáciou a aplikáciou čl. 32 ods. 2 dohovoru č. 128 upravujúcich podmienky a možnosť krátenia starobných dôchodkov. Ústavný súd však nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej sťažnosti, žiaden taký dôvod, ktorý by mohol spochybniť právne závery najvyššieho súdu. Je to tak z toho dôvodu, že po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej sťažnosti, ústavný súd nezistil

taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktorý by mohol vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako to tvrdil sťažovateľ vo svojej sťažnosti. V napadnutom rozhodnutí najvyšší súd zohľadnil všetky jeho zákonné náležitosti a tieto pri jeho tvorbe aj prakticky aplikoval.

18. V súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa porušenia princípu zákazu retroaktivity ústavný súd pripomína (napr. I. ÚS 238/04), že právna teória rozoznáva pravú a nepravú retroaktivitu. Pravá retroaktivita zahrňuje prípady, keď právna norma reglementuje vznik právneho vzťahu a nároky z neho vzniknuté pred jej účinnosťou (teda o pravé spätné pôsobenie nového zákona ide vtedy, keď pôsobí aj pre minulú dobu). Nepravá retroaktivita spočíva v tom, že právne vzťahy hmotného i procesného práva, ktoré vznikli za platnosti starého práva, sa spravujú zásadne týmto právom, a to až do doby účinnosti práva nového. Po jeho účinnosti sa však riadi právom novým (teda o nepravom spätnom pôsobení hovoríme vtedy, keď nový zákon nariaďuje, že má byť použitý i na staré právne pomery už založené, ale iba od doby, keď začína pôsobnosť nového zákona, alebo ešte od neskoršej doby).

19. V prípadoch stretu starej a novej právnej normy platí nepravá retroaktivita, t. j. od účinnosti novej právnej normy sa i právne vzťahy vzniknuté podľa zrušenej právnej normy riadia právnou normou novou. Pri nepravnej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona.

20. V okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd nezistil, že by došlo k porušeniu princípu zákazu retroaktivity, tak ako to namietal sťažovateľ.

21. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím

na odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako aj s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

22. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (návrh na zrušenie rozsudku najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie, náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. januára 2016